ربودن زمان؛ بزرگ‌ترین خسارت نامرئی جنگ

جنگ فقط زیرساخت‌ها را ویران نمی‌کند؛ گاهی پیش از آنکه خط تولیدی از حرکت بایستد، افق تصمیم‌گیری را تیره می‌کند و زمان را از سرمایه‌گذار، تولیدکننده و نسلی می‌گیرد که باید آینده‌اش را بسازد. حسین افشین، معاون علمی رئیس‌جمهور، با تأکید بر این هزینه کمتر دیده‌شده، استمرار تولید را ضرورتی می‌داند که نمی‌تواند در انتظار تعیین تکلیف تنش‌های سیاسی بماند. از نگاه او، فصل کشت، تأمین غذا و چرخه فعالیت بنگاه‌ها تابع تقویم تهدیدها نیست و مسئولیت سیاست‌گذار، نه صرفا دعوت جامعه به آرامش، بلکه کاهش دلایل واقعی نگرانی و بازگرداندن امکان برنامه‌ریزی است.

این ضرورت در بخش کشاورزی و زنجیره تامین غذا اهمیتی دوچندان دارد؛ جایی که وابستگی به نهاده‌های حساس، محدودیت منابع و نااطمینانی تولیدکنندگان می‌تواند تاب‌آوری اقتصادی را تضعیف کند. افشین، راه تقویت این تاب‌آوری را در پیوند ظرفیت‌های علمی با نیازهای واقعی تولید جست‌وجو می‌کند؛ پیوندی که باید ایده را به فناوری کاربردی و فناوری را به بهره‌وری و ثروت برساند.

پیام محوری سخنان وی روشن است: امنیت غذایی در روز بحران ساخته نمی‌شود؛ حاصل سرمایه‌گذاری، انتقال دانش و تصمیم‌های پیش از بحران است. در چنین چارچوبی، فناوری تنها ابزار افزایش محصول نیست، بلکه پشتوانه حفظ امکان تولید و استمرار زندگی اقتصادی در روزهای دشوار به شمار می‌رود.

بزرگ‌ترین آسیب جنگ

حسین افشین، معاون علمی رئیس‌جمهور با اشاره به خسارات جنگ، گفت: خسارات جنگ تنها به تخریب زیرساخت‌ها و تلفات جانی محدود نمی‌شود، بلکه بزرگترین آسیب جنگ، «ربودن زمان» و «از بین بردن افق آینده» یک ملت است.

وی با اشاره به تهدیدات موجود، تأکید کرد که بخش‌های حیاتی اقتصاد و تولید نباید در انتظار تعیین تکلیف تنش‌های سیاسی، چرخه حیات خود را متوقف کنند.

معاون علمی رئیس‌جمهور با تحلیل زنجیره ارزش در اقتصاد دانش‌بنیان، به یکی از چالش‌های اصلی کشور پرداخت و سپس با ورود به مباحث استراتژیک، پیام‌های مهمی را در خصوص تاثیر ناامنی بر توسعه و تولید صادر کرد.

آسیب‌های نامحسوس جنگ

معاون علمی رئیس‌جمهور در ادامه، با ورود به بحث تنش‌های منطقه‌ای و تهدیدات احتمالی، تحلیل عمیقی از اثرات جنگ بر روان و ساختار جامعه ارائه کرد.

وی گفت: علاوه بر خسارات ملموس فیزیکی و انسانی، جنگ می‌تواند افق آینده را از یک جامعه بگیرد. وقتی سایه جنگ بر تصمیمات سنگینی می‌کند، سرمایه‌گذار تصمیم خود را به تعویق می‌اندازد، تولیدکننده در توسعه فعالیت‌های خود دچار تردید می‌شود و جوانان از برنامه‌ریزی برای آینده خود باز می‌مانند.

افشین با تأکید بر این نکته که «جنگ می‌تواند زمان را از یک ملت برباید»، افزود: در حالی که تولید و زندگی بیش از هر چیز به زمان نیاز دارد، جنگ با ایجاد وضعیت دائمی نااطمینانی، فرآیند پیشرفت را متوقف می‌کند.

امنیت غذایی، بخشی از امنیت ملی

وی در بخش دیگری از سخنان خود، با تأکید بر اینکه اهمیت این مسئله در هیچ حوزه‌ای به اندازه کشاورزی آشکار نیست، اظهار کرد: امنیت غذایی کشور در روزی که بحران آغاز می‌شود ساخته نمی‌شود؛ حاصل سال‌ها سرمایه‌گذاری، توسعه زیرساخت، حفاظت از منابع، انتقال دانش و تصمیماتی است که در روزهای پیش از بحران گرفته می‌شود. افشین با اشاره به اینکه آنچه در شرایط دشوار یک کشور را قدرتمند می‌سازد، تنها میزان ذخایر غذایی نیست، گفت: توانایی حفظ چرخه تولید و تأمین نیازهای اساسی مردم در طول بحران است که قدرت واقعی را می‌سازد. کشوری که در تأمین نهاده‌های حساس وابستگی‌های بالایی دارد، بهره‌وری منابع آب و انرژی در آن پایین است و تولیدکنندگانش برای تأمین مواد اولیه اطمینان کافی ندارند، در برابر بحران‌های بیرونی آسیب‌پذیرتر خواهد بود.

وی با بیان اینکه امنیت غذایی بخشی از امنیت ملی است، تصریح کرد: نه فقط به این دلیل که یکی از نیازهای اولیه مردم است، بلکه به این دلیل که استمرار تأمین آن، پشتوانه ثبات اجتماعی و اقتصادی کشور محسوب می‌شود.

چالش اتصال در زنجیره ارزش دانش‌بنیان

افشین با اشاره به پتانسیل‌های علمی کشور، بر ضرورت ایجاد اتصال میان «ایده»، «صنعت» و «ثروت» تأکید کرد.

به گزارش مهر، وی اظهار کرد: ما در ایران ایده‌های درخشان و صنایع توانمندی داریم، صندوق‌های سرمایه‌گذاری (VC) و بازارهای داخلی و خارجی نیز وجود دارند، اما زنجیره اتصال میان این بخش‌ها به درستی برقرار نشده است. قدرت واقعی یک اقتصاد دانش‌بنیان زمانی معنا پیدا می‌کند که بتوانیم ایده را به ثروت تبدیل کنیم؛ اگر این منظومه متصل نباشد، ستاره‌های علمی به تنهایی نمی‌توانند منجر به موفقیت ملی شوند.

لزوم استمرار تولید در برابر تهدیدات سیاسی

این مقام مسئول با اشاره به تهدیدات رژیم صهیونیستی و تلاش برای ایجاد ناامنی در منطقه، هشدار داد که نباید اجازه داد این تنش‌ها منجر به فلج شدن بخش‌های تولیدی کشور شود.

وی تصریح کرد: ما نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که چرخه تولید بر اساس تقویم تحولات سیاسی حرکت کند. فصل کشت کشاورزی را نمی‌توان تا روشن شدن سرنوشت مذاکرات به تعویق انداخت و تولیدکنندگان دام و طیور نیز نمی‌توانند در برابر تهدیدهای نظامی، توقف فعالیت کنند.

طبیعت و نیازهای اساسی انسان، تابع تقویم‌های سیاسی نیستند.

معاون علمی رئیس‌جمهور با رد منطق استفاده از قدرت نظامی برای تعیین سرنوشت ملت‌ها، تأکید کرد که تهدیدات موجود، تنها حمله به زیرساخت‌های یک کشور نیست، بلکه تلاشی برای تخریب آینده و حق ملت‌ها برای ساختن زندگی خود در فردا است.

وظیفه مسئولان «کاهش دلایل نگرانی» است

معاون علمی رئیس‌جمهور، با محکوم کردن شدید حملات نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی، تأکید کرد که هنر سیاست، پیش‌بینی تاریخ حمله نیست، بلکه جلوگیری از جنگ، کوتاه کردن دوران ناامنی و بازگرداندن افق اطمینان و برنامه‌ریزی به جامعه است.

وی با اشاره به پیوند مستقیم امنیت غذایی و امنیت ملی، امنیت غذایی را نه محصول لحظه بحران، بلکه حاصل سال‌ها سرمایه‌گذاری، حفاظت از منابع و انتقال دانش دانست.

وی در ادامه سخنان خود در رویداد نوآوری، ضمن محکومیت تجاوزهای نظامی علیه کشورمان، بر ضرورت بازتعریف مسئولیت نهادهای حاکمیتی در قبال نگرانی‌های واقعی مردم تأکید کرد و گفت: هیچ قدرتی حق ندارد با توسل به جنگ، امنیت و آینده یک ملت را در محاسبات سیاسی و نظامی خود قرار دهد.

افشین با اشاره به حق طبیعی مردم برای نگرانی درباره امنیت خانواده و آینده فرزندانشان تصریح کرد: کسی که نگران سرنوشت زندگی خود و آینده فرزندش است، با چند جمله امیدوارکننده از نگرانی دست نمی‌کشد. وظیفه مسئولان این نیست که از مردم بخواهند نگران نباشند؛ وظیفه ما این است که دلایل نگرانی را کاهش دهیم.

وی افزود: ما آن‌قدر درباره تاریخ احتمالی آغاز جنگ صحبت می‌کنیم که گاهی از پرسش مهم‌تری غافل می‌شویم: برای پایان یافتن این وضعیت، برای کوتاه شدن دوران ناامنی و برای بازگرداندن اطمینان به زندگی مردم چه کرده‌ایم؟

معاون علمی رئیس‌جمهور اظهار کرد: هنر سیاست، مسابقه پیش‌بینی تاریخ حمله آمریکا نیست؛ هنر سیاست جلوگیری از جنگ، فراهم کردن امکان پایان آن و بازگرداندن افق اطمینان و برنامه‌ریزی به جامعه است. ما نمی‌توانیم تقویم زندگی یک ملت را بر اساس تقویم تهدیدهای دیگران تنظیم کنیم.

فناوری، ابزار «حفظ امکان تولید» در شرایط غیرعادی

معاون علمی رئیس‌جمهور با اشاره به نقش علم و فناوری در تاب‌آوری بخش کشاورزی گفت: فناوری در کشاورزی فقط برای افزایش تولید در شرایط عادی نیست؛ برای حفظ امکان تولید در شرایط غیرعادی است. وقتی با استفاده از فناوری‌های زیستی و اصلاح فرمولاسیون خوراک، بهره‌وری نهاده‌ها را افزایش می‌دهیم، در حقیقت بخشی از وابستگی و آسیب‌پذیری تولید را کاهش داده‌ایم.

وی افزود: وقتی با بهره‌گیری از هوش مصنوعی، مدیریت هوشمند منابع و فناوری‌های نوین، مصرف آب، تلفات دام و طیور و ضایعات زنجیره تولید را کاهش می‌دهیم، در حال افزایش توان کشور برای مواجهه با شرایط دشوار هستیم.

افشین با تأکید بر اینکه قدرت یک کشور تنها با توانایی دفاعی از مرزها سنجیده نمی‌شود، اظهار کرد: توانایی تأمین نیازهای اساسی مردم، حفظ تولید و استمرار زندگی اقتصادی در شرایط بحران نیز از عناصر مهم قدرت است. در شرایط تهدید، توسعه متوقف نمی‌شود، بلکه باید هوشمندتر، هدفمندتر و متناسب با الزامات تاب‌آوری ملی دنبال شود.

پیوند نیاز صنعت با ظرفیت علمی کشور

وی در ادامه به اهمیت ایجاد بستری برای اتصال نیازهای واقعی صنعت دام، طیور و آبزیان با ظرفیت‌های علمی و فناوری کشور اشاره کرد و گفت: این بستر می‌تواند مسیر تبدیل ایده‌ها و دستاوردهای پژوهشی به فناوری‌های کاربردی، محصولات قابل تجاری‌سازی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری را هموار کند.

معاون علمی رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه نباید میان دستاوردهای دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و نیازهای واقعی مزرعه، کارخانه و زنجیره تولید فاصله باقی بماند، تصریح کرد: ما به صنعتی نیاز داریم که نه تنها تولید کند، بلکه پیوسته یاد بگیرد، نوآوری کند، بهره‌وری خود را افزایش دهد و در بحران‌ها تاب‌آور باشد.

افشین در پایان تاکید کرد: ما درباره یکی از اساسی‌ترین مسائل آینده کشور صحبت می‌کنیم؛ اینکه چگونه می‌توانیم زنجیره تولید غذای ایران را در برابر محدودیت منابع، اختلال در تأمین نهاده‌ها، افزایش هزینه‌ها و مخاطرات بیرونی مقاوم‌تر کنیم. و هیچ راهی نداریم جز استفاده از علم و فناوری.

